

[Sigsgaard.]

i en udtalelse, at et antal undervisningspligtige børn står på venteliste og ikke får den undervisning, de har krav på, fordi der mangler penge. Dertil kommer, hedder det, at et meget stort antal børn ikke får deres lovmæssige undervisningsret tilgodeset, fordi der mangler træningsskoler til dem. Her er det ikke bare penge, der mangler. Og man spørger: kunne noget tilsvarende ske i folkeskolen? Kunne det i folkeskolen ske, at undervisningspligtige børn afvises, kommer på venteliste, fordi der mangler penge? De forhold må med det samme bringes i orden, og jeg går ud fra, at der meget snart bliver givet meddelelse om, at sagen vil blive bragt i orden.

Desværre er sparelysten jo ikke et overstået stadium; tværtimod, stigningstakten i udgiftsbudgettet skal afdæmpes fra tidligere op imod 10 pct. til 4 pct. i 1972-73. Endnu værre synes jeg det er, at anlægs- og kapitalbudgetoverslaget for de sidste to år i perioden kun udviser stigninger på henholdsvis 2,3 og 0,5 pct. Det er næsten det samme som stagnation. På den baggrund må man spørge: er pukkelen af ventende offentlige investeringer ved at svinde ind, siden regeringen bremser op, for det kunne jo være en begrundelse for at bremse op? Er hospitalsmangelen ved at være overvundet? Er der snart boliger nok? Er uddannelsesinstitutionerne tilstrækkeligt udbygget? Desværre må man vist sige, at det forholder sig lige omvendt. Ventelisterne for hospitalsbehandling er mange steder lange som et ondt år og også næsten som et kalenderår, og hospitalspladserne optages af tusinder af plejepatienter, fordi der er for få plejehjem. Boligkøen vokser hvert eneste år; man kan blot spørge de almenyttige boligselskaber; de har aldrig før haft så lange ventelister. Hvad uddannelsesinstitutionerne angår, er mange af dem simpelt hen ved at sprænges. Det er i en sådan situation, regeringen bremser op. Statsministeren søgte at forsvare opbremsningen i sin tale til presselogen den 2. december i år, da han opremsede alle de store summer, der fables om over for vælgerne. Jeg er enig, hvis statsministeren dermed ønsker at tage afstand fra f. eks. den letsindighed, med hvilken man vælger placering af storlufthavn ganske uden hensyn til ekstraudgifter, der nok andrager

milliardbeløb, kæmpesummer, som i høj grad kan tiltrænges andre steder. Hvis statsministeren kun ville understrege, at vi må vælge blandt vore ønsker, så er jeg også enig. Det nytter ikke at bilde sig ind, at vi kan få storlufthavn, nye universiteter, masser af motorveje, kæmpebroer og alt det andet på én gang og samtidig med alle de andre mere dagligdags investeringer.

Men jeg har en mistanke om, at det først og fremmest var et andet ærinde, statsministeren var ude i. Hans opbremsning af investeringsønsker virkede næsten skræmmende, og måske ville han skræmme og dermed opfordre folk til at fylkes om regeringens mere snæversynede sparepolitik. For regeringens politik er snæversynet og småborgerlig. Når den siger, at væksten i de offentlige udgifter ikke skal overstige væksten i nationalindkomsten, så er det det samme som at sige opbremsning i de offentlige udgifter, og det er igen det samme som at prioritere den enkeltes ønsker om privatforbrug højere end de fælles behov for social sikkerhed, for uddannelse, for gode boligmiljøer. Det er en rigtig gammelkonservativ politik, regeringen her diskurser med.

Vi er ikke imponeret af regeringens spareevne. Enhver regering kan jo spare ved at lade være med at lave de rigtige lovforslag, men vi ønsker ikke færre eller dårligere ydelser fra det offentlige eller mindre ekspansion. Derimod vil vi gerne have billigere ydelser opnået igennem en forenkling af arbejdsgangen. Det er med andre ord rationalisering, der er brug for, og det er på ingen måde nok, at regeringen har opmærksomheden henledt på mulighederne for rationalisering, som der siges et sted. Der skal arbejdes planmæssigt med rationaliseringen, og der skal investeres penge i det, for ofte vil det jo være sådan, at skal arbejdsgangen billiggøres, skal administrationen billiggøres, så koster det i første omgang penge til maskiner, moderne teknik osv. Det er ingen kunst at komme, som regeringen gør, og sige, at væksten i personalet er neddæmpet, når væksten i det offentlige ydelser samtidig bliver neddæmpet. Hatten tager vi først af den dag, da regeringen kan komme og sige, at personalevæksten er standset, men ydelserne er blevet flere og bedre. Staten har pligt til at arbejde billigt og rationelt; desværre er det jo ikke altid, den